

намираме и въ рецензията му на Ирекековата история, нека ни бъде позволено да кажемъ нѣколко думи и за тая статийка, която до тая часъ прѣдстави най-систематичното, ако и твърдѣ кратко, изложение на въпроса за прабългаритѣ. Споредъ Томашека името българи е общъ терминъ за разнитѣ хунски племена,¹⁾ които слѣдъ смъртта на Атила останали по долното течение на Дунава, на Днѣпъръ, въ рускитѣ степи и се усиляли отъ ордитѣ, които нахлували отъ втрѣшна Азия. Затова се говори за хунобългарски племена. За първъ пътъ името българинъ се поменува въ 481 година, но много по-рано българитѣ се явяватъ подъ разни други имена (*ultinzuroi, vurugundoi, angisciri, bardores, bittugores, utiguroi, opoguroi, kutriguroi* и пр.). Миграцитѣ на прабългарскитѣ племена не сѣ прѣдставени вѣрно въ византийскитѣ хроники. Раздѣлението на прабългаритѣ на петъ клона слѣдъ смъртта на Кубрата — е чиста басня. Между 660—669 хунско-турски метанастѣ, свободнитѣ оногундури и кутригурѣ, минаватъ Дунава, покоряватъ нѣколко славянски племена и основаватъ българската държава; обаче истинскиятъ, стариятъ езикъ на владѣющата орда е старотурски (*altürkisch*).²⁾ За доказателство се привеждатъ нѣкои лични имена, титли и т. н. — Ала характерно е и заслужва да се отбѣлѣки, че тукъ Томашекъ не е вече тъй увѣренъ въ своитѣ етимологии, като въ рецензията си отъ 1877 година, повечето отъ тѣхъ сѣ изпущнати, нѣкои поправени. На трето мѣсто само се привеждатъ и нѣкои этнографски докази за турски произходъ на прабългаритѣ. Тѣ сѣ почти сжитѣ като въ рецензията на Ирекековата история. Редътъ имъ е малко по-другъ.³⁾

Ето и этимологичитѣ на Томашека, избѣчени изъ поменатитѣ по-горѣ статии, рецензии и кратки бѣлѣжки, и поставени въ азбученъ редъ съ точно означение на мѣстото, отъ гдѣто сѣ взети: *P. РѸс.* (рецензия на РѸслера), *P. Ир.* (рецензия на Ирекековата история), *Pauly* (*Real-Encyclopädie*) и *Ac. M.* (*archaeologisch-epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich. XVII и XIX*)⁴⁾.

Албобоготуръ (*Аλφοβογότουρ*) отъ т. ала = вѣстъръ, багатур = юнакъ, герой. *P. Ир.*

¹⁾ „Хуни“ и „българи“ сѣ синоними.

²⁾ Българитѣ, които основали волжското царство и града Булгаръ, сѣ очевидно остатъкъ отъ старитѣ *zabigoi* p. 1046. За тѣхъ притежаваме отлични арабски свѣдѣния, но Томашекъ съ тия българи малко се занимава.

³⁾ 1) Главната военна сила на българитѣ е конницата; 2) знамето е конска опашка; 3) лѣвата страна е почетна като у хунитѣ; 5) употреба на човѣшки черепи нам. чашѣ; 6) мжжѣтѣ сѣ стрижатъ коситѣ гладко и оставятъ само нѣкои плетенки; 6) носятъ воени калпаки (*Pelzmützen*) и козуси отъ овча кожа; 7) женитѣ сѣ покриватъ лицето, обличатъ се съ шавари, носятъ на кръста поясѣ, и украшения отъ жезло, мѣдъ, стъкло и кость. (*Isetz.*, *Chil. X*, 224—235); 8) прѣди да приематъ християнството покланятъ се на слънцето, мѣсеца и на другитѣ звѣзди (*Theophyl. Arch. III. p. 497*); 9) принасятъ човѣшки жертви на боговетѣ си; 10) утигуритѣ иматъ идолѣ отъ сребро и бронза; 11) главната имъ храна състои отъ месо, особено конско месо и прѣбито мѣло.

⁴⁾ На разни мѣста Томашекъ поменува и други имена, освѣнъ тия, които личатъ въ съставениотъ нѣсн списъкъ, обаче безъ да тѣкува етимологията имъ: *Асиптохолоъ* (*Pauly* 1043), *Виктуръ*, *ib.* 1044, *Вига*, български воєвода (*Реч. РѸс.* 72), *Дименъ* (*Pauly* 1044), *Елемаръ* (*Ελεμάρος*, *Реч. Ир.*), *Іерми* (*Pauly*, 1043), *Кавкѣносъ* (*Реч. Ир.*), *Корхѣносъ* у Скилица (*Реч. Ир.*), *Тархѣносъ* *Βοριτχѣносъ* (*Реч. Ир.*), *Умаръ* (*Pauly*, 1044).